

СУМСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ЮРИДИЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
ЛІГА СТУДЕНТІВ АСОЦІАЦІЇ ПРАВНИКІВ УКРАЇНИ

**ПРАВОВІ ЗАСАДИ ФУНКЦІОНУВАННЯ ПУБЛІЧНОЇ ВЛАДИ
ЩОДО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОГО РОЗВИТКУ ТА БЕЗПЕКИ СУСПІЛЬСТВА**

МАТЕРІАЛИ
Міжнародної науково-практичної конференції
(Суми, 19-20 травня 2016 року)

Суми
Сумський державний університет
2016

По-друге, суддя вправі не підкорятися законам, що суперечать Конституції України або визначають права й обов'язки осіб, які не доведені до відома населення у встановленому законом порядку

Отже, невідкладно судова система потребує комплексного реформування відповідно до вимог міжнародних стандартів, яке повинно забезпечити ефективний доступ громадян до суду, реальну незалежність суду і суддів та гарантоване право людини на справедливий судовий розгляд.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Загальна Декларація прав людини від 10.12.48 //Офіційний вісник України від 15.12.2008 - 2008 р. – № 93. – С. 89.
2. Про судоустрій і статус суддів : закон України від 07.07.2010 р. // Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2010, № 41-42, № 43, № 44-45, ст.529
3. Конституція України : Закон України від 28. 06. 1996 № 254к/ 96- ВР [Електронний ресурс] - Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80>
4. Ю.В. Баулін. (голов.ред.) та ін. Теоретичні і прикладні проблеми відповідальності за порушення прав за кримінальним законодавством України.– Харків: Вид-во «Кросроуд». – 2008. – С. 148
5. Шаповал Володимир Миколайович Конституція і виконавча влада.- К.: Юрінком Інтер, 2004.
6. Сіренко В. Судова влада : потрібна принципово нова концепція реформування // Голос України. — 2010. — 13 квіт.

СПІВВІДНОШЕННЯ ПРАВ ЛЮДИНИ З ПРАВАМИ ГРОМАДЯНИНА В ЗАРУБІЖНИХ КРАЇНАХ.

Проколійко К.М.

студентка ІІ курсу Навчально-наукового юридичного інституту

Національного авіаційного університету

Науковий керівник: Юринець Ю.Л.

*к.ю.н., доцент кафедри конституційного і адміністративного права
Навчально-наукового юридичного інституту Національного авіаційного
університету*

Теоретичне обґрунтування природи прав і свобод особи тією чи іншою мірою пов'язане із змістом практично всіх політико-правових ідей загального характеру. Однак існують такі ідеї, головним призначенням яких є тлумачення саме феномена прав і свобод.

До цих ідей насамперед належить теорія природного права, а точніше — концепція прав людини і громадянина, що є однією з складових цієї теорії. Теорія природного права активно використовувалася новими соціальними силами у період революцій XVII—XVIII ст.ст. у їхній боротьбі за політичну владу. За цією теорією, люди природно є носіями незалежних від влади прав, що існують поза волею держави, але держава повинна додержуватись і захищати їх. Для цього природні права і свободи закріплюються в законодавстві.

Визначаючи зміст концепції прав людини і громадянина, необхідно вказати, що вона відображає дуалізм у поглядах на громадянське суспільство і державу. Як зазначалося, природні права належать особі без-посередньо. Роль держави при цьому зводиться до забезпечення умов для їх реалізації. Нерідко сукупність природних прав

позначається терміном «права людини». До цих прав звичайно відносять різні права і свободи особи, пов'язані з її існуванням та діяльністю як абстрактного індивіда. На відміну від таких прав і свобод, «права громадянина» визначаються і встановлюються державою. Головне їх призначення — забезпечити участь особи в державно-політичному житті шляхом надання їй відповідних юридичних можливостей. Цим особа як суб'єкт конституційних правовідносин, по суті, ставиться в певну залежність від держави [1, с. 37].

Дуалізм особистих та політичних прав і свобод як прав людини і громадянина має певне загальнополітичне і конституційне значення. На основі аналізу розмежування цих прав і свобод та з урахуванням практики їх реалізації можна зробити висновки щодо характеру співвідношення суспільства і держави у конкретній країні, природи існуючого тут політичного режиму.

У багатьох конституціях відмінність між правами людини і громадянина відбивається у формулюваннях відповідних статей. Коли йдеться про права людини, звичайно використовуються визначення «кожний», «ніхто», «усі» або «визнається право», «гарантується свобода» та подібні словосполучення абстрактного, безособового характеру. Що ж до прав громадянина, то вони, як правило, адресовані саме громадянам: «громадянин (громадяни) може» тощо. Іноді права громадянина формулюються як права народу (Японія) або як права осіб певної національної (етнічної) належності (Іспанія, ФРН). Однак і тут наявність їх прямо пов'язується зі станом громадянства. Співвідношення між відповідним чином сформульованими правами людини і правами громадянина в основних законах різних держав не однакові, що відображає різні підходи в конституційній теорії та практиці.

Треба додати, що в сучасній юридичній літературі за рубіжем розрізняються поняття формально-правової і матеріально-правової держави. Перше позначає державу, в якій управління побудоване на формальній законності, на виконанні вимог права, якими б вони не були, друге — державу, підпорядковану праву, заснованому на імперативних гуманітарних цінностях загального характеру. Згадані цінності не можна не враховувати, бо, як вважають прихильники відповідного підходу, це б знищило самий сенс права [2, С. 79].

У термін "людина" вкладається більш широкий зміст, ніж у поняття "особа". Людина - це категорія спільної властивості, що поєднує в собі і поняття "індивід", і поняття "особа". Це і біологічна особа, і соціально-організована діяльна істота. В юридичному сенсі людина як суб'єкт права ототожнюється з поняттям "особа". Головне в юридичному понятті особи - це соціальна цінність людини, завдяки якій вона визнається суб'єктом різноманітних прав і обов'язків.

Термін "громадянин" вказує на юридичний зв'язок особи (людини) з певною державою, який передбачає наявність в особі і держави взаємних нормативно закріплених прав, обов'язків, відповідальності. Цей зв'язок відображається поняттям "громадянство" - належність до постійного населення певної держави, членство в державі. Історично термін "громадянство" походить від лат. "civis" - житель міста (звідси - цивілізація). Не всі жителі суспільства за давніх часів були громадянами, тобто мали право громадянства ("civilitas" - право громадянства). Нині такі обмеження в наданні громадянства мають інший характер. Вони не залежать від соціального становища людини, як це було, скажімо, у Давній Греції чи Давньому Римі, і врегульовані на законодавчому рівні (наприклад, у країнах Прибалтики законами встановлені строки одержання громадянства для росіян, котрі там мешкають).

Важливу роль у з'ясуванні природи прав і свобод особи та її конституційного статусу в цілому відіграють принципи цього статусу. До таких принципів звичайно відносять свободу і рівність. І це не випадково: відповідні філософські категорії тісно взаємопов'язані.

Принципи конституційного статусу особи є складовою політико-правової теорії. Вони являють собою певні теоретичні узагальнення, сформульовані в процесі осмислення суспільно-політичного розвитку. Проблеми свободи і рівності були присутні в теорії конституціоналізму протягом усього періоду її становлення і розвитку. З іншого боку, принципи конституційного статусу особи можна розглядати як важливий елемент його самого. У такому випадку вони мають нормативно-правовий характер. З самого початку існування сучасної державності в конституціях у тій чи іншій формі фіксують вимогу свободи і рівності особи. Так, Декларація прав людини і громадянина 1789 р. починалася словами: «Люди народжуються і залишаються вільними та рівними в правах» [3].

Отже, права людини і права громадянина є тісно взаємозалежними, але не тотожними. Еволюція понять «особа» та «громадянин» визначає не лише відповідні етапи становлення, розвитку, функціонування та вдосконалення суспільства і держави. Наведені категорії надають можливість визначити належність людини до суспільства і держави, охарактеризувати особливості їх статусу та можливості щодо захисту суб'єктивних інтересів

ЛІТЕРАТУРА:

1. Калиновський Б.В., Лапка О.Я., Пікуля Т.О., Івершенко Л.А., Козодой Л.М., Тарасенко К. В. Державне право зарубіжних країн./ Навч. Посіб. – К.:КНТ, 2012. – С. 37
2. Конституционное (государственное право) зарубежных стран: К75 В 4 т. Тома 1–2. Часть общая: Учебник /Отв. ред. проф. Б.А. Страшун – 3-е изд., обновл. дораб.– М.: Издательство БЕК, 2000. - С. 79
3. Декларація прав людини і громадянина 1789 р.

ДЕЯКІ АСПЕКТИ ЩОДО ФОРМУВАННЯ СУДДІВСЬКОГО КОРПУСУ В УКРАЇНІ ЧЕРЕЗ РЕАЛІЗАЦІЮ ПРИНЦИПУ НАРОДОВЛАДДЯ

Тимошенко О. О.

*студентка I курсу юридичного факультету
Сумського державного університету
Науковий керівник: Янішевська К. Д.
викладач кафедри СМП юридичного факультету
Сумського державного університету*

Необхідність вдосконалення вітчизняної судової влади та утвердження справедливого суду не викликає сумнівів. Першочерговим завданням у цьому напрямку є відновлення довіри до судової влади. Нині модернізація судової влади, необхідність розширення гарантій реалізації прав та законних інтересів людини і громадянина в суді та забезпечення принципу верховенства права потребує пошуку нових підходів у формуванні суддівського корпусу.

Особливої уваги заслуговує ідея про обрання суддів безпосередньо народом.

Одним з основних принципів демократичної держави, який Україна затвердила Конституцією 1996 року, є принцип народовладдя. Згідно положень Основного Закону, народ визнається носієм суверенітету і єдиним джерелом влади в країні та